

DOPRINOSI KOD DRUGOG DOHOTKA I OBVEZNA OSIGURANJA ČLANOVA UPRAVE

Bubić, Andrijana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split / Sveučilište u Splitu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:228:418177>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-25**

Repository / Repozitorij:

[Repository of University Department of Professional Studies](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU

SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Specijalistički diplomski stručni studij Računovodstvo i financije

ANDRIJANA BUBIĆ

ZAVRŠNI RAD

**DOPRINOSI KOD DRUGOG DOHOTKA I OBVEZNA
OSIGURANJA ČLANOVA UPRAVE**

Split, srpanj 2020.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Specijalistički diplomski stručni studij Računovodstvo i financije

ANDRIJANA BUBIĆ

ZAVRŠNI RAD

**DOPRINOSI KOD DRUGOG DOHOTKA I OBVEZNA
OSIGURANJA ČLANOVA UPRAVE**

Split, srpanj 2020.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Specijalistički diplomski stručni studij Računovodstvo i financije

Predmet: Obvezni doprinosi

ZAVRŠNI RAD

Kandidat: Andrijana Bubić

Naslov rada: Doprinosi kod drugog
dohotka i obvezna osiguranja članova
uprave

Mentor: mr.sc. Ivica Mladineo, viši
predavač

Split, srpanj 2020.

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	1
SUMMARY.....	2
1. UVOD	3
2. DOPRINOSI ZA OBVEZNA OSIGURANJA	4
2.1. Doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	6
2.2. Doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.....	6
2.3. Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje.....	7
3. DOPRINOSI ČLANOVA UPRAVE	8
3.1. Članovi uprave izvan sustava obveznog osiguranja	8
3.2. Članovi uprave u sustavu obveznog osiguranja.....	9
3.2.1. Članovi uprave u radnom odnosu u društvu u kojem su članovi uprave	11
3.2.2. Članovi uprave u radnom odnosu u drugom društvu	18
3.3. Članovi uprave umirovljenici	20
3.3. Članovi uprave studenti	21
3.4. Članovi uprave stranci	22
4. DRUGI DOHODAK	23
4.1. Pojam drugog dohotka.....	23
4.2. Porezni obveznik i porezno razdoblje.....	23
4.3. Primici i izdaci po osnovi drugog dohotka	25
4.4. Neoporezivi iznosi drugog dohotka.....	27
4.5. Ugovor o djelu	27
5. DOPRINOSI KOD DRUGOG DOHOTKA	29
5.1. Drugi dohodak kod kojeg se obračunavaju doprinosi.....	29
5.1.1. Obračun doprinosa i poreza na autorski honorar.....	31
5.1.2. Obračun doprinosa i poreza na umjetničko djelo.....	36
5.1.3. Obračun doprinosa i poreza kod umirovljenika na temelju Ugovora o djelu.....	41
5.2. Drugi dohodak kod kojeg se ne obračunavaju doprinosi	45
6. ZAKLJUČAK	50
POPIS LITERATURE	51
POPIS TABLICA	52
POPIS SLIKA	53

SAŽETAK

DOPRINOSI KOD DRUGOG DOHOTKA I OBVEZNA OSIGURANJA ČLANOVA UPRAVE

Ovim radom se proučava i definira pojam doprinosa kao posebne vrste poreza koja se uzima iz plaće zaposlenika za određenu namjenu. Zakonom o doprinosima se propisuje obveza plaćanja doprinosa za financiranje obveznih osiguranja. Pod pojmom doprinosa za obvezna osiguranja smatraju se: obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje, te obvezno zdravstveno osiguranje. Kroz različite primjere se prikazuje kako izgleda njihovo korištenje i obračun u praksi. Cilj ovoga rada je pokazati kako se obračunavaju doprinosi u Republici Hrvatskoj u 2020. godini u različitim slučajevima. Za izradu primjera su korišteni svi potrebni službeni JOPPD obrasci i tablice za izračun, te zakoni i propisi koji se primjenjuju i trenutno su na snazi. U radu su izdvojene razne situacije kod kojih se plaća, ograničava ili oslobađa obračun i plaćanje doprinosa. Navedeni primjeri odnose se na doprinose kod drugog dohotka, te obvezna osiguranja članova uprave. Stoga, ovaj rad izdvaja situacije kad je drugi dohodak oslobođen od obveze plaćanja doprinosa i kad nije oslobođen obveze, te članove uprave koji se nalaze u sustavu obveznog osiguranja, te izvan sustava obveznog osiguranja. Temeljni segment za izračun doprinosa je prosječna bruto plaća koja je isplaćena radnicima zaposlenima kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj - kolovoz prethodne godine, te pripadajući koeficijenti. Prosječna bruto plaća za 2019. godinu iznosi 8.742,00 kn.

Ključne riječi: doprinosi za obvezna osiguranja, obvezno osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, obvezno osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje, obvezno zdravstveno osiguranje i članovi uprave.

SUMMARY

CONTRIBUTIONS TO SECONDARY INCOME AND COMPULSORY INSURANCE OF MEMBERS OF THE MANAGEMENT BOARD

This paper studies and defines the concept of contribution as special types of taxes which are imposed on the salary of employees for a specific purpose. The Contribution Act prescribes the obligation to pay contributions for funding of compulsory insurance. The term contributions for compulsory insurance includes: compulsory pension insurance based on generational solidarity, compulsory pension insurance based on individual capitalized savings and compulsory health insurance. Various examples show their usage and calculation in practice. The aim of this paper is to show how contributions are calculated in different cases in the Republic of Croatia in 2020. All necessary official JOPPD forms and calculation tables were used to create examples, as well as the applicable laws and regulations that are currently in force. This paper distinguishes various situations with calculations of contributions which are paid, limited or released. These examples relate to contributions to secondary income and compulsory insurance of board members. Therefore, this paper distinguishes situations in which there is exemption from contribution obligations to secondary income and those in which there is no exemption from contribution obligations, and members of the management board who are in the compulsory insurance system and outside the compulsory insurance system. The basic segment for the calculation of contributions is the average gross salary paid to employees of legal entities in the Republic of Croatia from January to August last year, and the corresponding coefficients. The average gross salary in 2019 is HRK 8,742.00.

Key words: compulsory insurance contributions, compulsory insurance based on generational solidarity, compulsory pension insurance based on individual capitalized savings, compulsory health insurance, secondary income, board members.

1. UVOD

Plaća predstavlja dohodak od rada, odnosno iznos novca kojeg plaća poslodavac zaposleniku na mjesečnoj razini za njegov rad na temelju sklopljenog ugovora o radu. Plaća kao primitak predstavlja osnovicu za plaćanje doprinosa. Obvezni doprinosi vrsta su izravnih poreza i predstavljaju javna davanja državi. Predstavljaju temeljne prihode kojima se financiraju izdaci za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Doprinosi za obvezna osiguranja dijelimo na doprinose iz plaće i doprinose na plaću. Doprinosi se ubiru iz plaće odnosno na teret zaposlenika i tu spadaju doprinosi za mirovinska osiguranja. I. mirovinski stup obvezan je za sve zaposlenike i za njega se po sili zakona odvaja 15% bruto plaće. Prikupljena sredstva se koriste za isplatu mirovina. II. mirovinski stup obvezan je za sve osiguranike mlađe od 40 godina osigurane u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja. Doprinosi na plaću odnosno na teret poslodavca se odnose na obvezno zdravstveno osiguranje koje je obvezno za sve građane Republike Hrvatske. Dakle, prava koja osiguranici imaju na temelju obveznih osiguranja su prava na isplatu mirovine, te prava na pružanje zdravstvenih usluga. Bitno je istaknuti da i svi poslodavci prilikom obračuna doprinosa prema plaći na odgovarajući način primjenjuju odredbe o najnižoj mjesečnoj osnovici, najvišoj mjesečnoj osnovici i najvišoj godišnjoj osnovici za obračun doprinosa.

Rad je koncipiran kroz pet cjelina. U uvodnom dijelu iznesen je kratki osvrt o plaći, kao primitku što ga poslodavac isplaćuje ili daje u naravi na temelju ugovora i zakona, te je sažeto iznesena podjela doprinosa za obvezna osiguranja. Druga i treća cjelina detaljno opisuje članove uprave, njihove podjele, te obračun doprinosa kod članova uprave. Četvrta cjelina usmjerena je drugi dohodak, obveznike drugog dohotka, primitke, izdatke, te ugovor o djelu. U petoj cjelini su detaljno obrađeni doprinosi kod drugog dohotka, s naglaskom na drugi dohodak kod kojeg se obračunavaju doprinosi, te drugi dohodak oslobođen obveze plaćanja doprinosa. U svakoj cjelini se nalazu konkretni primjeri koji potkrjepljuju navedene definicije. U šestoj cjelini je iznesen zaključak o radu, odnosno kratak osvrt na rad.

2. DOPRINOSI ZA OBVEZNA OSIGURANJA

"Zakonom o doprinosima se propisuje obveza plaćanja doprinosa za financiranje obveznih osiguranja. Obvezni doprinosi za socijalno osiguranje vrsta su izravnih poreza te prema tome ulaze u širem smislu u porezni sustav. Oni su temeljni prihodi kojima se financiraju izdaci za mirovinsko i zdravstveno osiguranje."¹

"Hrvatski sustav obveznog osiguranja sastoji se od:

- Obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti (tzv. I. stup i doprinosi za ovo osiguranje uplaćuju se u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)).
- Obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje (tzv. II. stup i doprinosi za ovo osiguranje uplaćuju se u obvezne mirovinske fondove prema odabiru osiguranika).
- Obveznog zdravstvenog osiguranja (doprinosi za ovo osiguranje uplaćuju se u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)).
- Osiguranja u slučaju nezaposlenosti (doprinosi za ovo osiguranje uplaćuju se u Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ))."²

"Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici i prema ostalim primicima od nesamostalnog rada, oporezivih porezom na dohodak, i to:

- a) doprinosi iz osnovice: - doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje
- b) doprinosi na osnovicu: - doprinos za zdravstveno osiguranje."³

Za osiguranika po osnovi radnog odnosa obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik, a obveznik doprinosa na osnovicu jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca isplaćuje plaću.

¹Zakon o doprinosima, Narodne novine br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, čl.1.

²Mladineo, I., Miletić, M. (2018) Obvezni doprinosi: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Split: Izdanje autora, str. 9. - 10.

³Zakon o doprinosima, Narodne novine br. 84/08, čl. 20. st. 1.

Iznimno, za osiguranika koji se prvi put zapošljava i za osiguranika mladu osobu obračunavaju se samo doprinosi iz osnovice. Doprinos za mirovinsko osiguranje, za radnike koji su osigurani samo u prvom stupu, a to je mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, poslodavac iz plaće plaća i obračunava po stopi od 20%. Za radnike koji su osigurani u prvom i drugom stupu mirovinskog osiguranja, obračunava se i plaća doprinos za mirovinsko osiguranje po stopi od 15% i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po stopi od 5%. Doprinos na plaću se plaća po stopi 16,5%. Iznimno, ukoliko se isplaćuje drugi dohodak, 1. mirovinski stup iznosi 7,5%, 2. mirovinski stup 2,5% i zdravstveno osiguranje 7,5%. Doprinosi predstavljaju javna davanja državi, a od poreza se razlikuju po tome što je unaprijed određena namjena njihova trošenja.

"Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primitak od nesamostalnog rada, oporeziv porezom na dohodak, što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca isplaćuje ili daje u naravi ili je bila dužna isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu."⁴

"Mjesečna osnovica ne može iznositi manje od najniže mjesečne osnovice. Ukoliko je bruto primitak manji od propisane mjesečne osnovice onda se doprinosi obračunavaju na minimalnu mjesečnu osnovicu koja iznosi 3.321,96 kn (minimalna mjesečna osnovica je prosječna plaća siječanj-kolovoz za 2019. godinu, te iznosi $8.742,00 * 0,38 = 3.321,96$ kn)."⁵

Tablica 1: Obračun doprinosa na propisanu mjesečnu osnovicu

DOPRINOSI IZ PLAĆE	
- osiguranici I stupa	$3.321,96 * 20\% = 664,39$ kn
- osiguranici I i II stupa	
▪ I stup	▪ $3321,96 * 15\% = 498,29$ kn
▪ II stup	▪ $3321,96 * 5\% = 166,10$ kn
DOPRINOSI NA PLAĆI	
- obvezno zdravstveno osiguranje	$3321,96 * 16,5\% = 548,12$ kn

Izvor: Izračun autorice prema podacima propisanim zakonom

⁴Zakon o doprinosima, Narodne novine br. 115/16 i 106/18, čl. 21. st. 1.

⁵Zakon o doprinosima, Narodne novine br. 115/16 i 106/18, čl. 21. st. 2.

2.1. Doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti

"Mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti dio je sustava mirovinskog osiguranja u kojem se osiguranicima na načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguravaju prava za slučaj starosti, smanjenja radne sposobnosti, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja. Članovima njihovih obitelji omogućuju se prava u slučaju smrti osiguranika, odnosno korisnika prava. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nadležna je ustanova za ostvarivanje prava isključivo iz mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti (I. stup) i doplatka za djecu."⁶

"Doprinosi se obračunavaju ma minimalnu mjesečnu osnovicu ukoliko je bruto mjesečni primitak manji od propisane mjesečne osnovice. U mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti obvezno su osigurane sve radno aktivne osobe u radnom odnosu i osobe koje obavljaju samostalnu ili profesionalnu djelatnost, te druge osobe prema Zakonu o mirovinskom osiguranju."⁷

Svojstvo osiguranika uspostavlja se podnošenjem prijave na osiguranje. Prijavu podnosi poslodavac osiguranika ili osiguranik sam kada je on obveznik plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje, te roditelj koji obavlja roditeljsku dužnost u prvoj godini života djeteta za kojeg se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna. Za naplatu doprinosa nadležno je Ministarstvo financija i Porezna uprava. Nakon prestanka obveznog mirovinskog osiguranja, u roku od dvanaest mjeseci moguće je osigurati se na tzv. produženo osiguranje, koje je dobrovoljno i kojim se nastavlja osiguranje, bez ograničenja.

2.2. Doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje

Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje plaćaju se u korist osobnog računa člana obveznog mirovinskog fonda. Isplatu mirovina u okviru obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje članova obveznog mirovinskog fonda obavljaju isključivo mirovinska osiguravajuća društva.

⁶Zakon o mirovinskom osiguranju, Narodne novine br. 115/18, čl. 8, st. 1.

⁷Zakon o mirovinskom osiguranju, Narodne novine br. 115/18, čl. 9, st. 1.

"Mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje u Republici Hrvatskoj uređeno je sljedećim zakonskim aktima: Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Zakonom o mirovinskom osiguranju, Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i pripadajućim podzakonskim aktima."⁸

2.3. Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje

Zdravstveno osiguranje služi za pokriće troškova zdravstvene zaštite. Razlikujemo obvezno i dobrovoljno ili dopunsko zdravstveno osiguranje. Obvezno zdravstveno osiguranje uređeno je posebnim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju koji propisuje osiguranike, njihova prava i obveze. U okviru prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju se i prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti koje obuhvaćaju i mjere za provođenje specifične zdravstvene zaštite radnika te dijagnostičke postupke kod sumnje na profesionalnu bolest sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i posebnim zakonima.

"Svaki građanin Republike Hrvatske obavezan je prijaviti se na obvezno zdravstveno osiguranje. Na obvezno zdravstveno osiguranje prema jednoj od osnova osiguranja utvrđenih Zakonom, obvezne su se osigurati sve osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, ako međunarodnim ugovorom, odnosno posebnim zakonom nije drukčije određeno."⁹

Na obvezno zdravstveno osiguranje obvezno se osiguravaju i državljani drugih država članica Europske unije te državljani države koja nije država članica, s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj, a na temelju radnog odnosa kod poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, odnosno na temelju obavljanja gospodarske, odnosno profesionalne djelatnosti u RH, ako su ispunjeni uvjeti prema posebnim propisima koji uređuju pitanje boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj i ako propisima Europske unije, odnosno međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

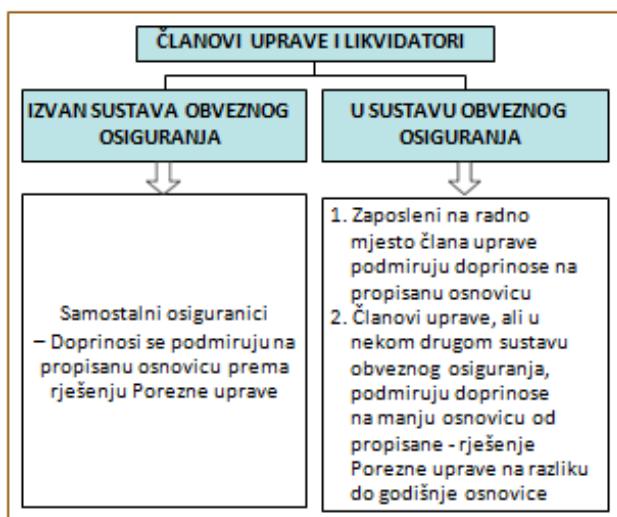
⁸Mladineo, I., Miletić, M. (2018) Obvezni doprinosi: Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje. Split: Izdanje autora, str. 14.

⁹Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju, Narodne novine br. 80/13, 137/13 i 98/19, čl. 4, st.1.

3. DOPRINOSI ČLANOVA UPRAVE

"Bruto plaća svakog radnika, pa tako i člana uprave i izvršnog direktora utvrđuje se u skladu s odredbama propisanim Zakonom o radu odnosno kolektivnim ugovorima, pravilnikom o radu, ugovorom o radu te drugim aktima kojim se uređuju prava radnika. Članovi uprave, izvršni direktori, upravitelji zadruge i likvidatori koji nisu obvezno osigurani ni po jednoj osnovi trebaju se samostalno osigurati. Da bi plaćali manje doprinose, navedeni se osiguranici zapošljavaju. Zaposleni članovi uprave (i drugi obvezni osiguranici), ali i oni u sustavu obveznog osiguranja radi članstva u upravi trebaju podmirivati doprinose na propisanu mjesečnu osnovicu. Ako će osnovica za obračun doprinosa biti manja od najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa, tada će se utvrđivati razlika do godišnje osnovice za obračun doprinosa."¹⁰

Slika 1: Obvezno osiguranje članova uprave i likvidatora

Izvor: Božina, A. (2020.) Plaće i naknade. RRIF, čl. 36, str. 56.

3.1. Članovi uprave izvan sustava obveznog osiguranja

"Samostalni osiguranici izvan sustava obveznog osiguranja smatraju se članovi uprave koji su dužni sami sebe obvezno prijaviti na mirovinsko i zdravstveno osiguranje, temeljem čega dobivaju rješenje Porezne uprave o obvezi plaćanja doprinosa.

¹⁰Božina, A. (2020) Primici i osiguranje članova uprave i likvidatora u 2020. godini: Uvod. RRIF (2020.) čl. 36, str. 56.

Osoba koja ima uređen status osiguranika smatra se fizička osoba koja je kod nositelja obveznih osiguranja prijavljena ili je trebala biti prijavljena kao osigurana osoba s osnove obveznog osiguranja za koju je propisana obveza obračunavanja i plaćanja doprinosa. Prema tome, ako su članovi uprave, izvršni direktori, te upravitelji zadruga i likvidatori koji nisu obvezni osiguranici u radnom odnosu u nekom drugom društvu (ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada, plaću) ili obavljaju samostalnu djelatnost, imaju već uređeno obvezno osiguranje i plaćaju doprinose."¹¹

"Članovi uprave upisuju u sudski registar svoju ovlast zastupanja. Obveza za prijavom na obvezna osiguranja nastaje u roku od 8 dana od dana upisa u sudski registar, odnosno najkasnije u roku od 8 dana od dana tog upisa, a dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni. Nakon prijave na obvezna osiguranja, Porezna uprava izdaje rješenje prema kojem se obračunavaju i plaćaju doprinosi. Mjesečna osnovica za obračunavanje doprinosa je utvrđena prosječna plaća. Prosječna plaća po zaposlenome u pravnim osobama RH za razdoblje od siječanj - kolovoz 2019. godine prema kojoj su utvrđene osnovice za plaćanje doprinosa po svim osnovama obveznih osiguranja, za 2020. godinu je 8.742,00 kuna."¹²

Slika 2: Obvezni doprinosi za člana uprave izvan sustava socijalnog osiguranja

Red. br.	O P I S	Svota doprinosa prema osnovici 8.742,00 kn.
1	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	
2	I. stup – 15 %	1.311,30
3	II. stup – 5 %	437,10
4	Doprinosi za obveznozdravstveno osiguranje 16,5 %	1.442,43

Izvor: Božina, A. (2020.) Plaće i naknade. RRIF, čl. 36, str. 56.

3.2. Članovi uprave u sustavu obveznog osiguranja

"U Zakonu o mirovinskom osiguranju, (čl. 12.) prema kojemu se obvezno osiguravaju članovi uprave i izvršni direktori i upravitelji zadruga, ako već nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi i ako posebnim zakonom nije drukčije određeno od 1. siječnja 2019. godine dodaju se

¹¹Božina, A. (2020) Primici i osiguranje članova uprave i likvidatora u 2020. godini: Članovi uprave i likvidatori samostalni osiguranici. RRIF (2020.), čl. 36, str. 56.

¹²Božina, A. (2020) Primici i osiguranje članova uprave i likvidatora u 2020. godini: Članovi uprave i likvidatori samostalni osiguranici. RRIF (2020.), čl. 36, str. 57.

i likvidatori. To znači da će se likvidatori upisani u sudski registar nadležnoga trgovačkog suda od 1. siječnja 2019. godine nadalje obvezno osiguravati pod navedenim uvjetom čl. 12. Zakona o mirovinskom osiguranju."¹³ Zakonom o doprinosima, čl. 21. st. 2., je za članove uprave trgovačkog društva, izvršne direktore te upravitelje zadruga propisana osnovica za obračun doprinosa, a koja se primjenjuje u slučaju navedenih osoba u punom radnom vremenu. Osnovica za obračun doprinosa u tom slučaju ne može biti niža od umnoška prosječne plaće za razdoblje I-VIII. prethodne godine (koja za navedeno razdoblje 2019. iznosi 8.742,00 kn) i koeficijenta 0,65, te iznosi 5.682,03 kn.

"Pri primjeni navedene osnovice kod članova uprave, koji su ujedno i zaposlenici u društvu u kojem su članovi uprave, razlikujemo nekoliko situacija, i to:

1. ako član uprave radi puno radno vrijeme, a plaća je jednaka ili manja od 5.682,30 kn - doprinosi se plaćaju na propisanu osnovicu,
2. ako član uprave radi puno radno vrijeme, a plaća je veća od 5.682,30 kn - doprinosi se plaćaju na isplaćenu plaću,
3. ako je član uprave u radnom odnosu u tom društvu na nepuno radno vrijeme, a plaća je niža od razmjernog dijela propisane osnovice (ali ne niža od razmjernog dijela minimalne plaće) doprinosi se plaćaju na razmjerni dio propisane. Na ovaj se način postupa i u slučaju kada je član uprave umirovljenik, korisnik starosne mirovine, koji ima ugovor o radu na nepuno radno vrijeme (do polovice punog radnog vremena)."¹⁴

Međutim, postoji mogućnost da član uprave nije u radnom odnosu u tom društvu u kojem je član, ali je u radnom odnosu u drugom društvu. Budući se nalazi u sustavu osiguranja, tada društvo u kojem je član, nije obvezno obračunavati doprinose na propisanu osnovicu, ali ako isplaćuje naknadu članu tada se naknada smatra drugim dohotkom na koji se obračunavaju: 24% poreza, 15% prireza, te doprinosi. Postoji mogućnost da se član uprave odrekne plaće i tad je poslodavac obvezan plaćati doprinose na propisanu osnovicu. Ukoliko se član uprave odrekne isplate neto plaće, tim osiguranicima ostaje obveza obračuna doprinosa na propisanu osnovicu. Jednako tako ostaje i obveza iskazivanja podataka u obrascu JOPPD.

¹³Božina, A. (2020) Primici i osiguranje članova uprave i likvidatora u 2020. godini: Članovi uprave i likvidatori samostalni osiguranici. RRIF (2020.), čl. 36, str. 57.

¹⁴Skupina autora (2019) Članovi uprave u sustavu osiguranja. Teb poslovno savjetovanje: časopis Financije, pravo i porezi. <https://www.teb.hr/novosti/2019/clanovi-uprave-u-sustavu-osiguranja/> [02.05.2020.]

3.2.1. Članovi uprave u radnom odnosu u društvu u kojem su članovi uprave

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa za rad u punom radnom vremenu ne može biti niža od 5.682,30 kn tj. od umnoška svote prosječne plaće koja je ostvarena u pravnih osoba u RH u razdoblju od siječanja do kolovoza prethodne godine i koeficijenta 0,65.

"Bruto plaća za članove uprave koji su radnom odnosu u društva u kojem su članovi uprave može biti utvrđena za 2020. godinu:

1. za puno radno vrijeme u svoti od 5.682,30 kn
2. za puno radno vrijeme može biti niža od 5.682,30 kn, ali se doprinosi za obvezna osiguranja trebaju podmiriti na minimalnu osnovicu u iznosu od 5.682,30 kn
3. viša od 5.682,30 kn, ali doprinose treba podmiriti na utvrđenu bruto plaću koja je viša od propisane mjesečne osnovice
4. za nepuno radno vrijeme osnovicu za obračun doprinosa treba utvrditi prema osnovici od 5.682,30 kn razmjerno satima radnog vremena na kojima je član uprave zaposlen (brutoplaća može biti manja, viša ili jednaka razmjernoj svoti)."¹⁵

Primjer 1: Obračun plaće članovima uprave zaposlenim na puno radno vrijeme s plaćom nižom i višom od propisane osnovice za promatranu godinu.

Poduzeće XY d.o.o. iz Splita zapošljava dvije osobe koje su i članovi uprave. Člana uprave A. A. i drugog člana uprave B. B. Oba su člana uprave zaposlena na puno radno vrijeme i imaju prebivalište u Splitu. Nemaju uzdržavane članove.

Član uprave A. A. ima utvrđenu plaću u iznosu od 4.000,00 kn. B. B. ima ugovorenu plaću u iznosu od 10.000,00 kn. Plaća za travanj 2020. isplaćena je 15. svibnja 2020. godine. Obračun doprinosa i JOPPD obrazac prikazani su u nastavku.

¹⁵Mladineo, I., Miletić, M. (2018) Obvezni doprinosi: Doprinosi članova uprave koji su u radnom odnosu. Split: Izdanje autora, str. 188.

Tablica 2: Obračun plaće članovima uprave u radnom odnosu u društvu u kojem su članovi

Ime i prezime		A.A.	B.B.	UKUPNO
Bruto plaća		4.000,00 kn	10.000,00 kn	14.000,00 kn
Doprinosi mirovinsko	Ukupno	1.136,46 kn	2.000,00 kn	3.136,46 kn
	I stup	852,35 kn	1.500,00 kn	2.352,35 kn
	II stup	284,12 kn	500,00 kn	784,12 kn
Dohodak		2.863,54 kn	8.000,00 kn	10.863,54 kn
Osobni odbici		2.863,54 kn	4.000,00 kn	6.863,54 kn
Porezna osnovica		0,00	4.000,00 kn	4.000,00 kn
Osnovica za primjenu stope 24%		0,00	4.000,00 kn	4.000,00 kn
Osnovica za primjenu stope 36%		0,00	0,00 kn	0,00 kn
Porez 24%		0,00	960,00 kn	960,00 kn
Porez 36%		0,00	0,00 kn	0,00 kn
Ukupno porez		0,00	960,00 kn	960,00 kn
Prirez		0,00	144,00 kn	144,00 kn
Ukupno porez i prirez		0,00	1.104,00 kn	1.104,00 kn
Neto plaća		2.863,54 kn	6.896,00 kn	9.759,54 kn
Neoporeziva isplata		0,00	0,00 kn	0,00 kn
Ukupna neto isplata		2.863,54 kn	6.896,00 kn	9.759,54 kn
Doprinosi na plaću	zdravstveno osiguranje	937,58 kn	1.650,00 kn	2.587,58 kn
	ozljeda na radu			
	zapošljavanje			

Izvor: Izračun autorice prema izmišljenim podacima

I. OIB podnositelja izvještča _____			II. Oznaka izvještča _____			III. Vrsta izvještča _____			- stranica B - IV. Redni broj stranice /										
1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja /osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/ osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada pema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađeni sati rada	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	04090	1	0001	0	3	176	8	4.000,00	852,35	937,58	0,00	0,00	0,00	1.136,46	2.863,54	0,00	0	1	4.000,00
	04090	A.A	0005	0	1	1.4.2020	30.4.2020	5.682,30	284,12	0,00	0,00	0,00	0,00	2.863,54	0,00	0,00	0,00	2.863,54	
2	04090	2	0001	0	3	176	8	10.000,00	2.352,35	2.587,58	0,00	0,00	0,00	2.000,00	4.000,00	960,00	0	1	10.000,00
	04090	B.B.	0001	0	1	1.4.2020	30.4.2020	10.000,00	784,12	0,00	0,00	0,00	0,00	8.000,00	4.000,00	144,00	0,00	6.896,00	

IZVJEŠĆE

o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 15.05.2020.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	20136	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACIO:	III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA		III.2. OBVEZNIKU PLACANJA	
1.	Naziv/ime i prezime	XY d.o.o.			
2.	Adresa	XXXX			
3.	Adresa elektroničke pošte	XXXX			
4.	OIB	XXXXXXXXXX			
5.	Oznaka podnosioca	1			
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE	2	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	2
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				I Z N O S
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				1.104,00 kn
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				1.104,00 kn
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				2.352,35 kn
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa				2.352,35 kn
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				784,12 kn
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				784,12 kn
VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE				2.387,58 kn
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa				2.387,58 kn

Primjer 2: Obračun plaće članovima uprave zaposlenim na nepuno radno vrijeme, te obračun ukoliko član uprave ne isplaćuje plaću.

Poduzeće XY d.o.o. iz Splita zapošljava radnicu L.N. koja je zaposlena na nepuno radno vrijeme (4 sata dnevno), te zaposlenika M.M koji si ne isplaćuje plaću. Za oba člana uprave poduzeće predaje JOPPD obrazac s danom 31.svibnja 2020. za mjesec travanj 2020.

Tablica 3: Obračun plaće na nepuno radno vrijeme, te obračun ukoliko se plaća ne isplaćuje

Ime i prezime		L.N	M.M.	UKUPNO
Bruto plaća		2.841,15 kn	5.682,30 kn	8.523,45 kn
Doprinosi mirovinsko	Ukupno	568,23 kn	1.136,46 kn	1.704,69 kn
	I stup	426,17 kn	852,35 kn	1.278,52 kn
	II stup	142,06 kn	284,12 kn	426,17 kn
Dohodak		2.272,92 kn		2.272,92 kn
Osobni odbici		2.272,92 kn		2.272,92 kn
Porezna osnovica		0,00 kn		0,00 kn
Osnovica za primjenu stope 24%		0,00 kn		0,00 kn
Osnovica za primjenu stope 36%		0,00 kn		0,00 kn
Porez 24%		0,00 kn		0,00 kn
Porez 36%		0,00 kn		0,00 kn
Ukupno porez		0,00 kn		0,00 kn
Prirez		0,00 kn		0,00 kn
Ukupno porez i prirez		0,00 kn		0,00 kn
Neto plaća		2.272,92 kn		2.272,92 kn
Neoporeziva isplata		0,00 kn		0,00 kn
Ukupna neto isplata		2.272,92 kn		2.272,92 kn
Doprinosi na plaću	ZO	468,79 kn	937,58 kn	1.406,37 kn
	ozljeda na radu			
	zapošljavanje			

Izvor: Izračun autorice prema izmišljenim podacima

Ukupan iznos doprinosa = 1.037,02 * 12 mj. = 12.444,24 kn

I. OIB podnositelja izvješća _____			II. Oznaka izvješća _____			III. Vrsta izvješća _____			- stranica B - IV. Redni broj stranice /										
1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja /osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađeni sati rada)	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	04090	1	0001	0	3	176	8	2.841,15	426,17	468,79	0,00	0,00	0,00	568,23	2.272,92	0,00	0	1	2.841,15
	04090	L.N	0005	0	2	1.4.2020	30.4.2020	2.841,15	142,06	0,00	0,00	0,00	0,00	2.272,92	0,00	0,00	0,00	2.272,92	0,00
2	04090	2	0001	0	3	176	8	0,00	852,35	937,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
	04090	M.M	0006	0	1	1.4.2020	30.4.2020	5.682,30	284,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

IZVJEŠĆE
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 31.05.2020.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	20152	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACIO:		III.1.	PODNOŠITELJU IZVJESCA	III.2. OBVEZNIKU PLACANJA
1.	Naziv/ime i prezime			XY d.o.o.	
2.	Adresa			XXXX	
3.	Adresa elektroničke pošte			XXXX	
4.	OIB			XXXXXXXXXX	
5.	Oznaka podnosioca			1	
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE	2	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINACNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	2
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOM PREDJUMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				I Z N O S
1.	Ukupan iznos predjuma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				0,00
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				0,00
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				1.278,52 kn
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa				1.278,52 kn
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				426,17 kn
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				426,17 kn
VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE				1.406,37 kn
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa				1.406,37 kn

3.2.2. Članovi uprave u radnom odnosu u drugom društvu

"Fizička osoba koja je član uprave u jednom društvu u kojem nije zaposlena, a istodobno je i radnik u drugom društvu, ne treba voditi računa o najmanjoj osnovici za puno radno vrijeme jer tamo gdje je zaposlenik nije i član uprave. U skladu s time, kada je fizička osoba u radnom odnosu u jednom društvu, a u drugom je društvu član uprave, po toj osnovi može ostvarivati drugi dohodak, te ugovor na temelju kojeg članovi uprave obavljaju svoje radne zadatke nema elemente radnog odnosa."¹⁶

Ukoliko je osoba zaposlena u jednom društvu, te ostvaruje plaću nižu od propisane, a član je uprave u nekom drugom društvu u kojem ne prima ili prima naknadu, na mjesečnoj razini poslodavac društva gdje je osoba zaposlena obračunava i uplaćuje doprinose na iznos bruto plaće. Ukoliko se isplaćuje naknada članu uprave, ta se naknada smatra drugim dohotkom. Zaposlenik ima obvezu uplate razlike između plaćenih doprinosa te obračunatih doprinosa na propisanu godišnju osnovicu, ukoliko ostvaruje plaću nižu od propisane. Međutim, kada osoba ostvaruje plaću koja je viša od propisane osnovice, tada se na godišnjoj razini neće utvrditi razlika za uplatu.

Primjer 3: Obračun plaće članovima uprave koji su u radnom odnosu u drugom društvu.

Poduzeće XY d.o.o. iz Splita zapošljava radnicu D.P. koja ostvaruje plaću u iznosu od 4.800,00 kn, a član je uprave u društvu B d.o.o. u kojem ostvaruje naknadu. Poduzeće zapošljava i radnicu K.D. iz Splita koja ostvaruje plaću u 6.000,00 kn, te je član uprave u društvu C d.o.o.

¹⁶Mladineo, I., Miletić, M. (2018) Obvezni doprinosi: Doprinosi članova uprave koji su u radnom odnosu . Split: Izdanje autora, str. 189.

Tablica 4: Obračun plaće članovima uprave koji su u radnom odnosu u drugom društvu

Ime i prezime		D.P.	K.D.	UKUPNO
Bruto plaća		4.800,00 kn	6.000,00 kn	10.800,00 kn
Doprinosi mirovinsko	Ukupno	960,00 kn	1.200,00 kn	2.160,00 kn
	I stup	720,00 kn	900,00 kn	1.620,00 kn
	II stup	240,00 kn	300,00 kn	540,00 kn
Dohodak				
Osobni odbici				
Porezna osnovica				
Osnovica za primjenu stope 24%				
Osnovica za primjenu stope 36%				
Porez 24%				
Porez 36%				
Ukupno porez				
Prirez				
Ukupno porez i prirez				
Neto plaća				
Neoporeziva isplata				
Ukupna neto isplata				
Doprinosi na plaću	zdravstveno osiguranje	792,00 kn	990,00 kn	1.406,37 kn
	ozljeda na radu			
	zapošljavanje			

Izvor: Izračun autorice prema izmišljenim podacima

D.P. = 1.752,00 kn mjesečno * 12 mj. = 21.024,00 kn (24.051,46 kn - 21.024,00 kn = 3.027,46 kn razlika za uplatu)

K.D. = 1.980,00 kn mjesečno poslodavac uplaćuje doprinosa, nema razlike koju utvrđuje Porezna uprava.

3.3. Članovi uprave umirovljenici

"Ukoliko umirovljenik počne obavljati funkciju člana uprave, obavljati samostalnu djelatnost ili se pak zaposli, isplata mirovine se obustavlja. Ako umirovljenik postane član uprave ali se pritom ne zaposli, mora sam početi plaćati doprinose. Plaćeni doprinosi ne predstavljaju trošak društva. Ukoliko mu se pritom isplaćuje i naknada, obračunava se kao drugi dohodak ali bez obračuna doprinosa propisanih za drugi dohodak (jer doprinose već sam plaća). Tada se na naknadu obračunava samo porez na dohodak i prirez. Izuzetak su korisnici invalidske mirovine, kojima se ista ne obustavlja."¹⁷

Prema Zakonu o trgovačkim društvima umirovljenici mogu obavljati upravne poslove u društvu kao prokuristi. Uloga prokurista je najpovoljnija jer može obavljati pravne poslove u ime i za račun poduzeća, a da se pritom mirovina ne obustavlja. Umirovljenik prokurista ne plaća doprinose, a kod isplate naknade obračunava se samo porez na dohodak i prirez.

Naprimjer, ukoliko je umirovljenik zaposlen u društvu na nepuno radno vrijeme, poslodavac obračunava i uplaćuje doprinose na isplaćenu plaću (MIO 1 i ZO). Umirovljenik neće biti obveznik plaćanja razlike između plaćenih doprinosa te obračunatih doprinosa na propisanu godišnju osnovicu. Međutim, ukoliko se ne zaposli, dužan je sam plaćati doprinose.

¹⁷Jankac, T. (2019) Obračun naknade članovima uprave i prokuristima. Ekonos: poduzeće za knjigovodstvene usluge. <http://www.ekonos.hr/porezi/obracun-naknada-clanovima-uprave-i-prokuristima/>, [06.05.2020.]

3.3. Članovi uprave studenti

"Student osiguran preko roditelja ne smatra se osiguranim u slučaju obnašanja funkcije člana uprave, i obvezno se prijavljuje na mirovinsko i zdravstveno osiguranje gdje Porezna uprava izdaje rješenje o iznosu doprinosa koje je i dužan uplaćivati. Ako mu društvo isplaćuje naknadu, obvezno je platiti porez i prirez. Ne postoji mogućnost neoporezive nadoknade troškova službenih putovanja. Tako je i u slučaju nezaposlene osobe."¹⁸

Upravo zbog toga šta studenti nisu obvezno osigurani, te se moraju se prijaviti HZMO i svaki mjesec obračunavati i plaćati doprinose na propisanu osnovicu, takvo članstvo u pravilu bi trebalo izbjegavati. Sve je to osobni trošak.

¹⁸Jankac, T. (2019.) Obračun naknade članovima uprave i prokuristima. Ekonos: poduzeće za knjigovodstvene usluge. <http://www.ekonos.hr/porezi/obracun-naknada-clanovima-uprave-i-prokuristima/> [06.5.2020.]

3.4. Članovi uprave stranci

"Članovi uprave stranci koji su u radnom odnosu te primaju plaću odnosno dohodak od nesamostalnog rada, kao i tuzemni članovi uprave trebaju voditi računa o najnižoj mjesečnoj osnovici za plaćanje doprinosa utvrđenoj u svoti od 5.682,30 kn za puno radno vrijeme. No, primitci koji se isplaćuju članovima uprave strancima oporezuju se na način propisan za drugi dohodak. U nekim slučajevima na isplatitelju je i obveza za obračunom doprinosa, dok je u nekim slučajevima obveza stranog člana uprave da se samostalno prijavi na obvezna osiguranja."¹⁹

Obvezno osiguranje članova uprave stranaca u Republici Hrvatskoj :

1. članovi uprave u sustavu obveznog osiguranja (u radnom odnosu u RH ili u inozemnom društvu ili su u sustavu obveznog osiguranja u inozemstvu)
2. članovi uprave izvan sustava socijalnog osiguranja u RH i u inozemstvu.

"Članovi uprave stranci koji su u radnom odnosu u RH primaju plaću kao svaki radnik u RH, dok su članovi uprave stranci koji nisu u sustavu obveznog osiguranja, prema Zakonu o mirovinskom osiguranju obvezni su se osigurati prema rješenju Porezne uprave, te plaćati doprinose na propisanu osnovicu kao i članovi uprave koju su državljani RH. Ako RH ima sklopljen Ugovor o socijalnom osiguranju s državom iz koje stranac dolazi, tada se na temelju ugovora isključuje obvezno osiguranje u jednoj državi ugovornici za vrijeme trajanja socijalnog osiguranja u drugoj državi ugovornici. Član uprave koji je u svojoj državi prijavljen na obvezna osiguranja, na temelju potvrde inozemnog tijela o pripadnosti osiguranju države iz koje dolazi nije obvezan prijaviti se na obvezna osiguranja u RH."²⁰

Status u socijalnom osiguranju stranaca utvrđuje na temelju:

- A-1 potvrde kojom se određuje zakonodavstvo o socijalnom osiguranju za državljane države članice EU-a (i Europskoga gospodarskog prostora, a to su: Island, Norveška i Lihtenštajn)
- potvrde o socijalnom osiguranju stranaca iz države s kojom RH primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju.

¹⁹Božina, A. (2020) Obvezno osiguranje i obračun naknade članovima uprave-strancima. RRIF (2020), čl. 38, str. 124.

²⁰Zakon o mirovinskom osiguranju, Narodne novine br. 157/13. i 115/18., čl. 12.

4. DRUGI DOHODAK

4.1. Pojam drugog dohotka

U smislu odredbi Zakona o doprinosima drugi dohodak predstavlja primitak ili dio primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak sukladno propisima o porezu na dohodak. Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi kojega se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada kada ga poslodavac isplaćuje ili ga daje u naravi svom bivšem radniku ili drugom umjesto bivšeg radnika, a taj se primitak ne odnosi na naknadu za rad za trajanja radnog odnosa niti je primitak stečen unutar vremena u kojem je postojao radni odnos.

"Drugi dohodak se ostvaruje s osnove primitaka koji se ne smatraju primicima od:

- nesamostalnog rada
- samostalne djelatnosti
- imovine i imovinskih prava
- kapitala."²¹

4.2. Porezni obveznik i porezno razdoblje

"Porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak, dijelimo ih u slijedeće skupine:

1. Članovi predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kad im se primici za rad u tim tijelima ne isplaćuju kao plaća, a po osnovi obavljanja tih djelatnosti nisu osigurani,
2. Članovi skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članovi povjerenstava i odbora tih tijela kad im se primici za rad u tim tijelima ne isplaćuju kao plaća, a po osnovi obavljanja tih djelatnosti nisu osigurani,
3. Suci porotnici koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu, a po osnovi obavljanja te djelatnosti nisu osigurani,

²¹Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine br. 106/18 i 121/19, čl. 39. st. 2.

4. Autori kad im se autorske naknade ne isplaćuju kao plaća ili primitak od slobodnog zanimanja,
5. Trgovački putnici, agenti, akviziteri, sportski suci i delegati, tumači, prevoditelji, turistički djelatnici, konzultanti, sudski vještaci, i druge slične djelatnosti kad im se primici za rad ne isplaćuju kao plaća i ne utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, a po osnovi obavljanja tih djelatnosti nisu osigurani,
6. Sezonski radnici u poljoprivredi, i to samo nezaposlene osobe, tražitelji zaposlenja i umirovljenici,
7. Sportaši koji primaju sportske stipendije iznad 1.600,00 kn mjesečno i nagrade iznad 20.000,00 kn godišnje, kao i sportaši amateri koji u skladu s posebnim propisima primaju naknade iznad 1.600,00 kn mjesečno,
8. Fizičke osobe koje ostvaruju primitke u naravi izvan radnog odnosa (korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti),
9. Učenici i studenti na redovnom školovanju kad za rad preko učeničkih i studentskih udruga ostvaruju godišnje primitke iznad 50.000,00 kn,
10. Učenici i studenti koji primaju mjesečne stipendije za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima iznad 1.600,00 kn i studenti na sveučilištima u tuzemstvu koji primaju mjesečne stipendije iznad 4.000,00 kuna, a stipendije su im dodijeljene za izvrsna postignuća u znanju i u ocjenama i izabrani su na javnim natječajima kojima mogu pristupiti svi studenti,
11. Učenici koji za vrijeme praktičnog rada i naukovanja dobivaju mjesečnu naknadu iznad 1.600,00 kn,
12. Fizičke osobe kojima je isplaćen primitak po osnovi vraćenog doprinosa iz osnovice za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, a obračunan je i uplaćen iz svote što prelazi iznos najviše godišnje osnovice (prema Zakonu o doprinosima),
13. Druge fizičke osobe kojima pravne i fizičke osobe i drugi isplatitelji i davatelji isplaćuju ili daju naknade što nisu plaća i mirovina, niti primici od samostalne djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, od slobodnih zanimanja, od poljoprivrede i šumarstva, od imovine i imovinskih prava, od kapitala i od osiguranja."²²

²²Institut za javne financije, Porezni vjesnik (2020) Oporezivanje drugog dohotka: Porezni obveznik i porezno razdoblje. Zagreb: Institut za javne financije.

Obveznici koji ostvaruju drugi dohodak ne moraju voditi poslovne knjige i evidencije, osim kad se prijave u Registar poreznih obveznika s namjerom da se dohodak utvrđuje na način propisan za samostalne djelatnosti (razlika poslovnih primitaka i izdataka na temelju podataka iz poslovnih evidencija).

Porezno razdoblje predstavlja kalendarsku godinu ili dio godine u kojem je porezni obveznik ostvario dohodak, i to u dva slučaja:

1. ako rezident tijekom iste godine postane ne rezident ili obratno, u tom slučaju porezno razdoblje obuhvaća ono razdoblje u kojem je fizička osoba bila rezident/ne rezident.
2. rođenje ili smrt poreznog obveznika.

4.3. Primici i izdaci po osnovi drugog dohotka

"Primici po osnovi kojih se ostvaruje drugi dohodak:

1. Naknade koje ostvaruju članovi skupština i nadzornih odbora, te drugih njima odgovarajućih tijela (članovi upravnog vijeća)
2. Naknade koje ostvaruju suci porotnici
3. Autorske naknade
4. Primici od rada po ugovoru o djelu
5. Primici koje ostvaruju akviziteri, trgovački putnici, agenti, sudski vještaci, športaši, i delegati, tumači, prevoditelji, turistički radnici, konzultanti, sudski vještaci i druge slične djelatnosti
6. Nagrade koje ostvaruju učenici za vrijeme praktičnog rada i naukovanja u iznosu koji prelazi 1.750,00 kn mjesečno
7. Nagrade koje ostvaruju studenti za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, u ukupno isplaćenom iznosu
8. Stipendije u dijelu u kojem prelaze neoporezivi iznos od 1.750,00 kn mjesečno po učeniku/ studentu, a za nadarene 4.000,00 kn mjesečno
9. Športske stipendije za športsko usavršavanje u dijelu koji prelazi 1.750,00 kn mjesečno
10. Naknade sportašima amaterima u iznosu koji prelazi 1.750,00 kn mjesečno

11. Nagrade za ostvarene sportske rezultate u dijelu koji prelazi neoporezivi iznos, 20.000,00 kn godišnje."²³

Pod pojmom primici u naravi smatraju se svi primici u stvarima, uslugama i pravima što imaju novčanu vrijednost kao što su:

1. Korištenje poslovnih zgrada, odmarališta, kuća za odmor, garaža, stanova
2. Primici ostvareni u uslugama bez naknade, npr. darovanje
3. Korištenje kredita uz kamata nižu od 3% godišnje
4. Svi primici šta se daju u naravi osim doznaka i izravnih te neizravnih novčanih isplata.

"Postoje izdaci koji se priznaju pri utvrđivanju poreza na dohodak kod drugog dohotka:

1. Svota što je iz primitka uplaćena za obvezne doprinose
2. Paušalni izdatak u visini 30% primitka od:
 - a) autorske naknade što je isplaćena prema Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima
 - b) primitaka za profesionalnu djelatnost novinara, umjetnika i sportaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju Porezne uprave
 - c) primitaka ne rezidenata za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, sportske, književne i likovne djelatnosti, djelatnosti u svezi s tiskom, radijom, televizijom i zabavnim priredbama."²⁴

²³Zuber, M. (2017)) Isplata drugog dohotka. HZ Računovodstvo i financije, str. 6. Pula. <http://www.poslovni-educator.hr/images/prez/pula2017/isplata%20drugog%20dohotka.pdf> [20.05.2020.]

²⁴Institut za javna financije, Porezni vjesnik (2020) Oporezivanje drugog dohotka: Primici i izdaci po osnovi drugog dohotka. Zagreb: Institut za javne financije.

4.4. Neoporezivi iznosi drugog dohotka

Poslodavci mogu svojim zaposlenicima isplatiti neoporezive iznose, ako su to utvrdili izvorom radnoga prava, naknade, i nagrade te druge primitke koji se ne smatraju plaćom u iznosima propisanim čl. 7. st. 2. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17 – 1/20).

"Neoporezivi iznosi drugog dohotka su:

1. Nagrade učenicima – 1.750,00 kn mjesečno
2. Stipendije – 1.750,00 kn mjesečno
3. Stipendije za studente koji postižu zapažene rezultate – 4.000,00 kn mjesečno
4. Potpore za školovanje djetetu do 15 godina (čl. 9. st. 1. t. 13. Zakona) – 1.750,00 kn mjesečno
5. Športske stipendije – 1.750,00 kn mjesečno
6. Naknade športašima amaterima – 1.750,00 kn mjesečno
7. Nagrade športašima – 20.000,00 kn godišnje
8. Primici učenika i studenata preko posrednika – 63.000,00 kn godišnje (15.000,00 kn neoporezivi iznos + 48.000,00 kn godišnji osobni odbitak)."²⁵

4.5. Ugovor o djelu

Ugovor o djelu je ugovor obveznog, građanskog prava koji se sklapa na temelju Zakona o obveznim odnosima. Predstavlja legalan način na koji fizička osoba koja je u radnom odnosu, nezaposlena ili umirovljenik prima novčanu naknadu za obavljen posao. Za obavljanje poslova na temelju ugovora o djelu, osoba mora sa poduzećem prethodno sklopiti ugovor o djelu u pismenom obliku. Način izračuna naknade definiran je Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.

Način izračuna naknade po ugovoru o djelu ovisi o:

1. Vrsti djela koji je isporučen
2. Da li je osoba u radnom odnosu ili umirovljenik

²⁵Zuber, M. (2017) Isplata drugog dohotka. HZ Računovodstvo i financije, str. 6. Pula. [http://www.poslovni-
edukator.hr/images/prez/pula2017/isplata%20drugog%20dohotka.pdf](http://www.poslovni-
edukator.hr/images/prez/pula2017/isplata%20drugog%20dohotka.pdf) [06.06.2020.]

3. Da li je autor umjetničkog djela član registrirane umjetničke asocijacije.

"Četiri načina obračuna naknade po ugovoru o djelu:

1. Ugovor o djelu za fizičke osobe u radnom odnosu, nezaposlene osobe, umirovljenike
2. Ugovor za autorsko djelo (autorski honorar)
3. Ugovor za autorsko djelo umjetnika (umjetnički honorar)
4. Ugovor o djelu za sportske suce i delegate."²⁶

Slika 3: Obračun naknada po Ugovoru o djelu

	Ugovor o djelu	Ugovor o djelu sportskim sucima i delegatima
Bruto iznos	1.000,00	1.000,00
Doprinosi MIO (10%)	100,00	
Dohodak	900,00	1.000,00
Paušalno priznati izdatak (30%)		
Neoporezivi dio primitka (25%)		
Osnovica za porez	900,00	1000,00
Porez (24%)	216,00	240,00
Prizez (Zagreb 18%)	38,88	43,20
Neto iznos	645,12	716,80
Poslodavac na prikazani obračun mora još obračunati doprinosi		
Doprinos ZO (7,5%)	75,00	
Ukupan trošak po ugovoru	1.075,00	1.000,00

Izvor: Isplate.info (2019) Drugi dohodak: Ugovor o djelu, <https://www.isplate.info/ugovor-o-djelu.aspx>, [11.6.2020.]

²⁶Crnički, N. (2019) Drugi dohodak: Ugovor o djelu. Isplate.info, <https://www.isplate.info/ugovor-o-djelu.aspx>, [11.06.2020.]

5. DOPRINOSI KOD DRUGOG DOHOTKA

Kod drugog dohotka doprinosi iz plaće i doprinosi na plaću se obračunavaju na istu osnovicu. Osnovica za obračun doprinosa je primitak po osnovi drugog dohotka. Za one primitke kod kojih se priznaju paušalni iznosi osnovica za izračun doprinosa je jednaka razlici između ostvarenog primitka i paušalnog izdatka. Primici po osnovi drugog dohotka koji podliježu oporezivanju, podliježu i obvezi plaćanja doprinosa, dok neoporezivi primici ne podliježu plaćanju doprinosa. Doprinosi se obračunavaju s obračunom primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom primitka. Obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest isplatitelj primitka.

Kod drugog dohotka obračunavaju se :

1. Doprinosi iz plaće: 10% doprinosa za mirovinsko osiguranje (ukoliko je osoba osiguranik oba mirovinska stupa, plaća se 7,5% za prvi i 2,5% za drugi mirovinski stup), odnosno 10% za umirovljenike i ostale osiguranike samo prvog mirovinskog stupa.
2. Doprinosi na plaću: 7,5% doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje.

Stope poreza na dohodak iznose 24% i 36%. Stopom od 24% oporezuju se iznosi do iznosa mjesečne porezne osnovice od 30.000,00, odnosno do 360.000,00 na godišnjoj razini. Stopom od 36% oporezuju se iznosi iznad 30.000,00 na mjesečnoj, te iznad 360.000,00 kn na godišnjoj razini.

5.1. Drugi dohodak kod kojeg se obračunavaju doprinosi

Postoji drugi dohodak kod kojeg se obračunavaju doprinosi, te kod kojeg se ne obračunavaju. Kod drugog dohotka kod kojeg se obračunavaju doprinosi, oni se računaju na primitak koji je ostvaren po osnovi drugog dohotka. Osim doprinosa obračunava se porez i prirez . Važno je naglasiti, ukoliko je osoba osigurana po rješenju Porezne uprave, tada ne plaća doprinose (ima 30% izdataka), a ako nije osigurana, dužna je plaćati doprinose i nema 30% izdataka.

Pri obračunu poreza na drugi dohodak prema primitcima po osnovi djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih pravnih osoba,

članova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu, djelatnosti trgovačkih putnika, agenta, akvizitera, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata, sudskih vještaka i druge slične djelatnosti te primitaka u naravi koje davatelji tih primitaka daju fizičkim osobama koje nisu njihovi radnici, isplatitelji primitka trebaju obračunati doprinose:

1. Doprinosi iz plaće - za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti: 7,5% ili 10% ukoliko je osiguranik prvog stupa, te za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje 2,5%
2. Doprinosi na plaću - doprinos za zdravstveno osiguranje 7,5%.

Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, umirovljenik koji se zaposli ili obavlja djelatnost a da se pritom mora osigurati, tada se isplata mirovine obustavlja. Ne odnosi se na korisnike starosne imovine koji nastavljaju raditi na pola radnog vremena na temelju ugovora o radu, umirovljenike korisnike invalidske mirovine, za korisnike mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, te ako ostvaruju drugi dohodak.

Tablica 5: Tablica za izračun drugog dohotka

Redni broj	Opis	Iznosi
1.	Bruto primitak	
2.	Paušalni izdatak	
3.	Osnovica za obračun doprinosa	
4.	Doprinos za prvi stup 7,5%	
5.	Doprinos za drugi stup 2,5%	
6.	Izdatak za doprinose za mirovinsko osiguranje	
7.	Dohodak/porezna osnovica	
8.	Porez na dohodak 24%	
9.	Priraz porezu na dohodak	
10.	Ukupno porez i priraz	
11.	Neto primitak	
12.	Doprinos za ZO 7,5%	
13.	Ukupni trošak isplatitelja	

Izvor: Izradila autorica prema propisanim zakonskim odredbama

5.1.1. Obračun doprinosa i poreza na autorski honorar

Autorske naknade se smatraju sve one naknade što se isplaćuju u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima. Obveznici su poreza na dohodak od drugog dohotka, prireza porezu na dohodak, poreza na dobit, te poreza na dodanu vrijednost. Isplata je primitka je obveznik obračuna, obustave i uplate poreza na dohodak i prireza.

"Iz autorskih naknada i primitaka se obračunavaju i plaćaju sljedeći porezi:

1. Porez na dohodak: - Porez na dohodak od drugog dohotka: obračunava, obustavlja i plaća isplata prilikom svake isplate naknade za isporučeno autorsko djelo, osim ako je taj primitak plaća iz radnog odnosa ili primitak za obavljanu samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja, - Porez na dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja: na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga utvrđuju i plaćaju autori koji obavljaju samostalnu djelatnost na temelju koje su obvezno osigurani i upisani u registar poreznih obveznika
2. Prirez porezu na dohodak: - plaća autor obveznik poreza na dohodak, odnosno isplata drugog dohotka, ako je prirez propisan gradskom ili općinskom odlukom u gradu ili općini autorovog prebivališta ili uobičajenog boravišta,
3. Porez na dobit: obračunava i plaća autor kad ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti, ili ako uputi Poreznoj upravi pisani zahtjev da želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak
4. Porez na dodanu vrijednost - obračunava i plaća autor: a) koji je već upisan u registar obveznika PDV-a, ili ako je vrijednost ukupnih godišnjih oporezivih isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 300.000,00 kuna, b) ako uputi Poreznoj upravi pisani zahtjev da želi ući u sustav PDV-a, iako su mu ukupne godišnje oporezive isporuke u prethodnoj kalendarskoj godini bile manje od 300.000,00 kuna."²⁷

²⁷Institut za javne financije, Porezni vjesnik (2015). Oporezivanje autorskih naknada: Porez na dohodak. Zagreb: Institut za javne financije, str. 3.

Kod autorskog honorara porez na dohodak se plaća po stopi od 24% i to na ukupni primitak umanjen za 30% priznatih izdataka i 10% doprinosa za mirovinsko osiguranje. Prirez porezu na dohodak se plaća na iznos poreza na dohodak prema prebivalištu odnosno uobičajenom boravištu na području općine ili grada koji je svojom odlukom propisao prirez porezu na dohodak. Doprinos za mirovinsko osiguranje se plaća u iznosu od 10% ukupnog primitka (za osiguranike prvog stupa plaća se 10%, a za osiguranike drugog stupa plaća se 7,5% na temelju generacijske solidarnosti i 2,5% na temelju individualne kapitalizirane štednje).

Slika 4: Shema obračuna doprinosa i poreza kod autorskog honorara

Red. br.	OPIS
1.	Bruto-svota autorskog honorara
2.	Paušalni izdatak 30 %
3.	Osnovica za doprinose (red. br. 1 – 2)
4.	Doprinos za MO 10 % I. stup 7,5 % II. stup 2,5 %
5.	Porezna osnovica (red. br. 3 – 4)
6.	Porez (red. br. 5 x 24 %)
7.	Prirez (red. br. 6 x stopa prireza)
8.	Ukupno porez i prirez (red. br. 6 + 7)
9.	Neto-honorar (red. br. 1 – 4 – 8)
10.	Doprinos za zdr. osig. (red. br. 3 x 7,5 %)

Izvor: Računovodstvo, revizija i financije (2019) Oporezivanje drugih dohodaka III, str. 35.

Primjer 4: Obračun doprinosa kod autorskog honorara.

Poduzeće XY d.o.o. iz Splita isplatilo je autorski honorar 9.2.2020. godine osobi H.O. u bruto iznosu od 15.000,00 kn. Osoba H.O. ima prebivalište u Splitu i osiguranik je prvog i drugog mirovinskog stupa.

Tablica 6: Obračun doprinosa i poreza kod autorskog honorara

Redni broj	Opis	H.O.
1.	Bruto primitak	15.000,00 kn
2.	Paušalni izdatak (30% na BP)	4.500,00 kn
3.	Osnovica za obračun doprinosa (1 - 2)	10.500,00 kn
4.	Doprinos za 1.MS (7,5%)	787,50 kn
5.	Doprinos za 2.MS (2,5%)	262,50 kn
6.	Izdatak za doprinose za mirovinsko osiguranje	1.050,00 kn
7.	Dohodak/ Porezna osnovica (1 - 2 - 6)	9.450,00 kn
8.	Porez na dohodak (24%)	2.268,00 kn
9.	Prirazak porezu na dohodak (15%)	340,20 kn
10.	Ukupno porez i priraz (8 + 9)	2.608,20 kn
11.	Neto primitak (1- 6 - 10)	11.341,80 kn
12.	Doprinos za zdravstveno osiguranje 7,5% (na br.3. obračunat)	787,50 kn
13.	Ukupni trošak isplatitelja (1 + 12)	15.787,50 kn

Izvor: Izračun autorice prema propisanim zakonskim stopama i pravilima

I. OIB podnositelja izvješća _____		II. Oznaka izvješća _____		III. Vrsta izvješća _____										- stranica B - IV. Redni broj stranice /					
1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja /osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/ osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada pema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađeni)	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	04090	1	4002	0	0	0	0	15.000,00	787,50	787,50	0,00	0,00	0,00	1.050,00	0,00	2.268,00	0	2	0,00
	00000	H.O.	4001	0	0	1.1.2020.	31.12.2020.	10.500,00	262,50	0,00	0,00	0,00	4.500,00	9.450,00	9.450,00	340,20	0,00	11.341,80	

IZVJEŠĆE
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 09.06.2020.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	20161	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLACANJA	
1.	Naziv/ime i prezime		XY d.o.o.		
2.	Adresa		XXXX		
3.	Adresa elektroničke pošte		XXXX		
4.	OIB		XXXXXXXXXX		
5.	Oznaka podnositelja		1		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE		1	IV.2. BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINACNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	1
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				I Z N O S
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				2.608,20 kn
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				787,50 kn
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka				262,50 kn
VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE				
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka				787,50 kn

5.1.2. Obračun doprinosa i poreza na umjetničko djelo

"Umjetnici koji primaju naknade za isporučena umjetnička djela, a nisu osigurani po osnovi obavljanja umjetničke djelatnosti, obveznici su poreza na dohodak od drugog dohotka i prireza porezu na dohodak, te poreza na dodanu vrijednost ako je vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga bez PDV-a u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 300.000,00 kn, zbog čega su obvezni upisati se u registar obveznika PDV-a. Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza na dohodak i prireza je isplatitelj primitka."²⁸

1. "Porez na dohodak od drugog dohotka plaća se po stopi od 24% na ukupni primitak umanjen za 55%. Umjetničko djelo se dokazuje potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije prema popisu Ministarstva kulture.
2. Prirez porezu na dohodak plaća se na iznos poreza na dohodak i to u slučaju kada umjetnik ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište na području općine ili grada koji je svojom odlukom propisao prirez porezu na dohodak.
3. Doprinosa za mirovinsko osiguranje plaća se u iznosu od 10% ukupnog primitka (za osobe u drugom stupu mirovinskog osiguranja plaća se 7,5% na temelju generacijske solidarnosti, a 2,5% na temelju individualne kapitalizirane štednje).
4. Porez na dodanu vrijednost - ako je obveznik upisan u registar obveznika PDV-a obavezan je izdavati račune s iskazanim PDV-om po stopi 25%, uplaćivati porez u korist državnog proračuna, podnositi prijave poreza na dodanu vrijednost te voditi poslovne knjige u skladu s propisima."²⁹

²⁸Porezna uprava; Republika Hrvatska-Ministarstvo financija (2019). Umjetnik koji nije osiguran po osnovi obavljanja umjetničke djelatnosti. <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Drugi%20dohodak/Umjetnik.aspx> [12.06.2020.]

²⁹Porezna uprava; Republika Hrvatska-Ministarstvo financija (2019). Umjetnik koji nije osiguran po osnovi obavljanja umjetničke djelatnosti. <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Drugi%20dohodak/Umjetnik.aspx> [12.06.2020.]

Slika 5: Shema obračuna doprinosa i poreza na umjetničko djelo

Red. br.	OPIS
1.	Bruto-svota auroorskog honorara
2.	Paušalni izdatak 55 % (30 % + 25 %)
3.	Osnovica za doprinose (red. br. 1 – 2)
4.	Doprinos za MO 10 % I. stup 7,5 % II. stup 2,5 %
5.	Porezna osnovica (red. br. 3 – 4)
6.	Porez (red. br. 5 x 24 %)
7.	Prerez (red. br. 6 x stopa prireza)
8.	Ukupno porez i prerez (red. br. 6 + 7)
9.	Neto-honorar (red. br. 1 – 4 – 8)
10.	Doprinos za zdr. osig. (red. br. 3 x 7,5 %)

Izvor: Izvor: Računovodstvo, revizija i financije (2019) Oporezivanje drugih dohodaka III, str. 36.

Primjer 5: Obračun doprinosa kod umjetničkog djela.

Poduzeće XY d.o.o. iz Splita isplatilo je 11.6.2020. osobi T.O. honorar za nastup na predstavi (umjetničko djelo) u bruto iznosu od 25.000,00 kn. Osoba T.O. ima prebivalište u Splitu i osiguranik je prvog i drugog mirovinskog stupa. Osoba T.O. dostavila je isplatitelju potvrdu da je riječ o njegovom autorskom djelu, što povećava paušalni izdatak za dodatnih 25% (ukupno 55%).

Tablica 7: Obračun doprinosa i poreza kod umjetničkog djela

Redni broj	Opis	H.O.
1.	Bruto primitak	25.000,00 kn
2.	Paušalni izdatak (55% na BP)	13.750,00 kn
3.	Osnovica za obračun doprinosa (1 - 2)	11.250,00 kn
4.	Doprinos za 1.MS (7,5%)	843,75 kn
5.	Doprinos za 2.MS (2,5%)	281,25 kn
6.	Izdatak za doprinose za mirovinsko osiguranje	1.125,00 kn
7.	Dohodak/ Porezna osnovica (1 - 2 - 6)	10.125,00 kn
8.	Porez na dohodak (24%)	2.430,00 kn
9.	Prirazak porezu na dohodak (15%)	364,50 kn
10.	Ukupno porez i priraz (8 + 9)	2.794,50 kn
11.	Neto primitak (1- 6 - 10)	21.080,50 kn
12.	Doprinos za zdravstveno osiguranje 7,5% (na br.3. obračunat)	843,75 kn
13.	Ukupni trošak isplatitelja (1 + 12)	25.843,75 kn

Izvor: Izračun autorice prema propisanim zakonskim stopama i pravilima

I. OIB podnositelja izvješća _____		II. Oznaka izvješća _____		III. Vrsta izvješća _____		- stranica B - IV. Redni broj stranice /													
1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja /osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada pema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađeni sati rada	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	04090	1	4002	0	0	0	0	25.000,00	843,75	843,75	0,00	0,00	0,00	1.125,00	0,00	2.430,00	0	2	0,00
	00000	T.O.	4002	0	0	1.1.2020	31.12.2020	11.250,00	271,25	0,00	0,00	0,00	13.750,00	10.125,00	10.125,00	364,50	0,00	21.080,50	

IZVJEŠĆE
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 11.06.2020.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	20163	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA	
1.	Naziv/ime i prezime		XY d.o.o.		
2.	Adresa		XXXX		
3.	Adresa elektroničke pošte		XXXX		
4.	OIB		XXXXXXXXXXXX		
5.	Oznaka podnositelja		1		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE	1	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINACNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	1
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				I Z N O S
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				2.794,50 kn
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				843,75 kn
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka				281,25 kn
VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE				
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka				843,75 kn

5.1.3. Obračun doprinosa i poreza kod umirovljenika na temelju Ugovora o djelu

U skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju, umirovljenik koji se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje se mora osigurati, isplata njegove mirovine se obustavlja. Ne odnosi se na korisnike starosne mirovine koji rade na pola radnog vremena, korisnike invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, korisnike djelomičnog gubitka radne sposobnosti, te korisnike koji ostvaruju drugi dohodak.

Kod obračuna naknade umirovljenika, obračunavaju se sljedeći doprinosi:

1. Prvi stup - doprinos za mirovinsko osiguranje od 10% na bruto primitak
2. Zdravstveno osiguranje - 7,5% na bruto primitak

Primjer 6: Usporedba obračuna doprinosa kod umirovljenika na temelju Ugovora o djelu i prevoditelja na temelju Ugovora o djelu.

Poduzeće XY d.o.o. iz Splita 12.6.2020. isplaćuje na temelju Ugovora o djelu prevoditelju H.B. bruto iznos od 50.000,00 kn, te na temelju Ugovora o djelu umirovljeniku N.M. konzultantu bruto primitak od 4.000,00 kn. Primatelji imaju prebivalište u Splitu.

Tablica 8: Obračun doprinosa na temelju Ugovora o djelu kod umirovljenika i prevoditelja

Redni broj	Opis	H.B.	N.M.	Ukupno
1.	Bruto primitak	50.000,00 kn	4.000,00 kn	54.000,00 kn
2.	Paušalni izdatak (55% na BP)	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn
3.	Osnovica za obračun doprinosa (1 - 2)	50.000,00 kn	4.000,00 kn	54.000,00 kn
4.	Doprinos za 1.MS (7,5%)	3.750,00 kn	400,00 kn	4.150,00 kn
5.	Doprinos za 2.MS (2,5%)	1.250,00 kn	0,00 kn	1.250,00 kn
6.	Izdatak za doprinose za mirovinsko osiguranje	5.000,00 kn	400,00 kn	5.400,00 kn
7.	Dohodak/ Porezna osnovica (1 - 2 - 6)	45.000,00 kn	3.600,00 kn	48.600,00 kn
8.	Porez na dohodak (24%)	10.800,00 kn	864,00 kn	11.664,00 kn
9.	Priraz porezu na dohodak (15%)	1.620,00 kn	129,60 kn	1.749,60 kn
10.	Ukupno porez i priraz (8 + 9)	12.420,00 kn	993,60 kn	13.413,60 kn
11.	Neto primitak (1- 6 - 10)	32.580,00 kn	2.606,40 kn	35.186,40 kn
12.	Doprinos za zdravstveno osiguranje 7,5% (na br.3. obračunat)	3.750,00 kn	300,00 kn	4.050,00 kn
13.	Ukupni trošak isplatitelja (1 + 12)	53.750,00 kn	4.300,00 kn	58.050,00 kn

Izvor: Izračun autorice prema izmišljenim podacima u skladu sa zakonskim odredbama

I. OIB podnositelja izvješća _____		II. Oznaka izvješća _____		III. Vrsta izvješća _____		- stranica B - IV. Redni broj stranice /													
1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja /osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/ osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada pema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađeni sati rada	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	04090	1	4002	0	0	0	0	50.000,00	3.750,00	3.750,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	0,00	10.800,00	0	0	0,00
	00000	H.B.	4010	0	0	1.1.2020	31.12.2020	50.000,00	1.250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45.000,00	45.000,00	1.620,00	0,00	32.580,00	
2	04090	2	4002	0	0	0	0	4.000,00	400,00	300,00	0,00	0,00	0,00	400,00	0,00	864,00	0	2	0,00
	00000	N.M.	4010	0	0	1.1.2020	31.12.2020	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.600,00	3.600,00	129,60	0,00	2.606,40	

IZVJEŠĆE
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 12.06.2020

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	20164	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1.	PODNOŠITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLACANJA
1.	Naziv/ime i prezime			XY d.o.o.	
2.	Adresa			XXXX	
3.	Adresa elektroničke pošte			XXXX	
4.	OIB			XXXXXXXXXXXX	
5.	Oznaka podnosioca			1	
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE	2	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINACNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	2
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				IZNOS
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				13.413,60 kn
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRACUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				4.150,00 kn
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka				1.250,00 kn
VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE				
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka				4.050,00 kn

5.2. Drugi dohodak kod kojeg se ne obračunavaju doprinosi

"Iznimke od obveze plaćanja doprinosa su:

1. Nagrada za rad učeniku, odnosno nagrada redovitom studentu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja,
2. Primitak za rad učenika, odnosno studenata preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata,
3. Stipendija učeniku odnosno studentu,
4. Športska stipendija,
5. Potpora obitelji za slučaj smrti radnika,
6. Potpora za školovanje djetetu bivšeg radnika ili poginulog branitelja iz Domovinskog rata do 15. godine života, odnosno do završetka osmogodišnjeg školovanja,
7. Stalna mjesečna nagrada koja se isplaćuje članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, sukladno posebnom propisu,
8. Naknada športskom sucu i delegatu,
9. Novčane pomoći i pomoći u naravi što ih, na temelju odredaba svojih općih akata, isplaćuju ili daju općina, grad, županija i Grad Zagreb u svrhu zaštite majčinstva, roditeljske njege novorođenog djeteta, podizanja i odgoja djeteta a koje su namijenjene roditelji ili drugoj osobi koja se brine o djetetu, sukladno posebnom propisu,
10. Primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života,
11. Renta koju bivši poslodavac isplaćuje po sudskoj presudi članu obitelji bivšeg radnika,
12. Novčana naknada koju mobiliziranom a nezaposlenom građaninu isplaćuje tijelo koje je naložilo mobilizaciju sukladno propisanom propisu,
13. Drugi dohodak utvrđen po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena."³⁰

³⁰Zakon o doprinosima, Narodne novine br. 143/14 i 115/16, čl. 209.

"Kod slobodnih zanimanja kao što su novinari umjetnici i športaši drugi dohodak se može utvrditi na dva načina. Prvi način utvrđivanja drugog dohotka je iz primitaka po osnovi djelatnosti sportaša novinara i umjetnika koji nije osiguran po toj osnovi pa mu se kao izdatak priznaju uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja u trenutku isplate od strane isplatitelja. Drugi način utvrđivanja drugog dohotka je iz primitaka po osnovi djelatnosti sportaša koji je osiguran po toj osnovi (plaća doprinose za obvezna osiguranja po rješenju Porezne uprave), pa isplatitelj drugog dohotka u trenutku isplate može koristiti 30% paušalnih izdataka pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak. U iznosu 30% paušala uključeni su doprinosi koje sportaš plaća po rješenju Porezne uprave."³¹

Odnosno, ukoliko novinar, športaš ili umjetnik je osiguran po rješenju Porezne uprave, nema obračuna doprinosa (doprinosi plaća po rješenju PU), te ima 30% izdataka. Novinari, umjetnici i športaši osigurani po toj osnovi spadaju u kategoriju drugog dohotka oslobođenog doprinosa.

Slika 6: Novinari, umjetnici i športaši osigurani po rješenju Porezne uprave

Opis	Iznos u kn
Primitak novinara - bruto	5.000,00
Paušalni izdatak – 30%	1.500,00
Dohodak - osnovica za obračun poreza	3.500,00
Porez na dohodak - 24%	840,00
Prerez porezu na dohodak - 18%	151,20
Porez i prerez ukupno	991,20
Neto primitak od drugog dohotka	4.008,80
Ukupni trošak isplatitelja drugog dohotka	5.000,00

Izvor: Teb poslovno savjetovanje, Financije, pravo i porezi (2019), Oporezivanje dohotka sportaša, dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2019/oporezivanje-dohotka-sportasa/> [15.6.2020.].

³¹Lukač, D. (2019) Porezi i doprinosi: Oporezivanje dohotka sportaša. TEB Financije, pravo i porezi, <https://www.teb.hr/novosti/2019/oporezivanje-dohotka-sportasa/> [15.06.2020.]

Primjer 7: Drugi dohodak koji je oslobođen od obveze plaćanja doprinosa.

Poduzeće XY d.o.o. iz Splita je 15.6.2020. izvršilo isplatu nagrade učeniku K.B. za praktični rad u iznosu od 1.000,00 kn, studentu I.P. stipendiju u iznosu od 2.200,00 kn, te je isplatilo stipendiju studentu N.O. bruto iznos od 1.750,00 kn. Pjevač plaća doprinose po rješenju Porezne uprave. Svi primatelji imaju prebivalište u Splitu.

Tablica 9: Obračun primitaka koji su oslobođeni od obveze plaćanja doprinosa

Opis	K.B. nagrada	I.P. stipendija	N.O. stipendija	Ukupno
Oporezivi primitak		450,00 kn		450,00 kn
Porezna osnovica		450,00 kn		450,00 kn
Porez 24%		108,00 kn		108,00 kn
Prirez 15%		162,00 kn		162,00 kn
Ukupno porez i prirez		124,20 kn		124,20 kn
Neto isplata		325,80 kn		325,80 kn
Neoporezivi iznos	1.000,00 kn	1.750,00 kn	1.750,00 kn	4.500,00 kn
Neto ukupno isplaćeno	1.000,00 kn	2.075,80 kn	1.750,00 kn	4.825,80 kn

Izvor: Izračun autorice prema izmišljenim podacima sukladno propisanim zakonskim odredbama

1. Redni broj	općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja /osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni sati rada (10. - odrađeni sati rada)	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.5. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem -II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje -II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	04090	1.	0000	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13	2	0,00
	00000	K.B. Nagrada	0000	0	0	1.6.2020	30.6.2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	1.000,00	
2	04090	2.	4001	0	0	0	0	450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	108,00	28	2	0,00
	00000	I.P. Stipendija	4021	0	0	1.1.2020	31.12.2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	450,00	16,20	1.750,00	2.075,80	
3	04090	3.	0000	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28	2	0,00
	00000	N.O. Stipendija	0000	0	0	1.6.2020	30.6.2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.750,00	1.750,00	

I Z V J E Š Ć E

o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 15.06.2020.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	20167	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLACANJA	
1.	Naziv/ime i prezime		XY d.o.o.		
2.	Adresa		XXXX		
3.	Adresa elektroničke pošte		XXXX		
4.	OIB		XXXXXXXXXXXX		
5.	Oznaka podnositelja		1		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE	3	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	3
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				I Z N O S
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				124,20 kn
VII.	ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI				4.500,00 kn

6. ZAKLJUČAK

Radni odnos, za razliku od drugih pravnih odnosa iz rada zahtjeva da se radnik uključi u organizaciju poslodavca i da osobno radi na onom radnom mjestu kojeg je odredio sam poslodavac prilikom sklapanja ugovora o radu. Na temelju rada, zaposlenik ostvaruje plaću. Kao što je već rečeno, plaća predstavlja primitak na koji se obračunavaju doprinosi iz plaće i doprinosi na plaću. Obveznik doprinosa iz plaće je zaposlenik, dok je obveznik doprinosa na plaću poslodavac ili druga osoba koja isplaćuje plaću umjesto poslodavca. Iznimno, za osiguranika koji se prvi put zapošljava i za osiguranika mladu osobu obračunavaju se samo doprinosi iz osnovice. Doprinosi iz i na plaću se obračunavaju na bruto primitak. Mjesečna osnovica odnosno bruto primitak ne može iznositi manje od najniže mjesečne osnovice. Ukoliko je bruto primitak manji od propisane mjesečne osnovice za obračun doprinosa onda se obračunavaju na minimalnu mjesečnu osnovicu koja iznosi 3.321,96 kn.

Članovi uprave, izvršni direktori, upravitelji zadruge i likvidatori koji nisu obvezno osigurani trebaju se samostalno osigurati. Da bi plaćali manje doprinose, navedeni se osiguranici zapošljavaju. Zaposleni članovi uprave, ali i oni u sustavu obveznog osiguranja radi članstva u upravi trebaju podmirivati doprinose na propisanu mjesečnu osnovicu. Uvođenjem obveze plaćanja doprinosa na drugi dohodak povećalo se porezno opterećenje drugog dohotka, a smanjuje se ukupni trošak isplatitelj. Svi primici po osnovi drugog dohotka podliježu plaćanju doprinosa, ali po sniženim stopama (7,5% i 2,5% za mirovinsko, te 7,5% za zdravstveno osiguranje).

Vrlo važno je obračunavanje i plaćanje doprinosa, kako u Republici Hrvatskoj tako i u svakoj drugoj državi. Podmirivanjem doprinosa, osiguranici ostvaruju pravo na mirovinu koja je rezultat godina provedenih u osiguranju i osnovice na koju su uplaćivali doprinose. Osim toga, osiguranik koji uplaćuje doprinose za zdravstveno osiguranje ostvaruje pravo na korištenje različitih usluga iz područja zdravstva. Upravo zbog toga, Porezni sustav RH bi trebao biti što jednostavniji, te bi se trebao što manje mijenjati da bih se razvio trajni sustav koji će biti prihvatljiv svim građanima.

POPIS LITERATURE

1. Zakon o doprinosima (NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 108/18)
2. Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 115/18 i 157/13)
3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13 i 98/19)
4. Zakon o porezu na dohodak (NN 106/18 i 121/19)
5. Mladineo, I. i Miletić, M. (2018) udžbenik Obvezni doprinosi, Split: Izdanje autora
6. Božina, A. (2020) Primici i osiguranje članova uprave i likvidatora u 2020. godini, RRIF, čl. 36., str. 56-57.
7. Božina, A. (2020) Obvezno osiguranje i obračun naknade članovima uprave-strancima, RRIF, čl.38., str. 124.
8. Skupina autora (2019) Članovi uprave u sustavu osiguranja, časopis Financije pravo i porezi. <https://www.teb.hr/novosti/2019/clanovi-uprave-u-sustavu-osiguranja/> [02.05.2020.]
9. Jankac, T. (2019) Obračun naknade članovima uprave i prokuristima, Ekonos: poduzeće za knjigovodstvene usluge. <http://www.ekonos.hr/porezi/obracun-naknada-clanovima-uprave-i-prokuristima/> [06.05.2020.]
10. Institut za javne financije (2020) Oporezivanje drugog dohotka, Porezni vjesnik. Zagreb
11. Zuber, M. (2017) Isplata drugog dohotka, HZ Računovodstvo i financije, str. 6. [http://www.poslovnii-
edukator.hr/images/prez/pula2017/isplata%20drugog%20dohotka.pdf](http://www.poslovnii-
edukator.hr/images/prez/pula2017/isplata%20drugog%20dohotka.pdf) [20.05.2020.]
12. Crnički, N. (2019) Drugi dohodak: Ugovor o djelu, Isplate.info. <https://www.isplate.info/ugovor-o-djelu.aspx> [11.06.2020.]
13. Institut za javne financije (2015) Oporezivanje autorskih naknada, Porezni vjesnik. Zagreb
14. Porezna uprava: Republika Hrvatska-Ministarstvo financija (2019) Umjetnik koji nije osiguran po osnovi obavljanja umjetničkih djelatnosti. <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Drugi%20dohodak/Umjetnik.aspx> [12.06.2020.]
15. Lukač, D. (2019) Oporezivanje dohotka sportaša, TEB financije, pravo i porezi. <https://www.teb.hr/novosti/2019/oporezivanje-dohotka-sportasa> [15.06.2020.]

POPIS TABLICA

Tablica 1: Obračun doprinosa na propisanu mjesečnu osnovicu.....	5
Tablica 2: Obračun plaće članovima uprave u radnom odnosu u društvu u kojem su članovi.	12
Tablica 3: Obračun plaće na nepuno radno vrijeme, te obračun ukoliko se plaća ne isplaćuje	15
Tablica 4: Obračun plaće članovima uprave koji su u radnom odnosu u drugom društvu	19
Tablica 5: Tablica za izračun drugog dohotka.....	30
Tablica 6: Obračun doprinosa i poreza kod autorskog honorara	33
Tablica 7: Obračun doprinosa i poreza kod umjetničkog djela	38
Tablica 8: Obračun doprinosa na temelju Ugovora o djelu kod umirovljenika i prevoditelja	.42
Tablica 9: Obračun primitaka koji su oslobođeni od obveze plaćanja doprinosa.....	47

POPIS SLIKA

Slika 1: Obvezno osiguranje članova uprave i likvidatora	8
Slika 2: Obvezni doprinosi za člana uprave izvan sustava socijalnog osiguranja	9
Slika 3: Obračun naknada po Ugovoru o djelu	28
Slika 4: Shema obračuna doprinosa i poreza kod autorskog honorara	32
Slika 5: Shema obračuna doprinosa i poreza na umjetničko djelo	37
Slika 6: Novinari, umjetnici i športaši osigurani po rješenju Porezne uprave	46